

INFORMOVANÝ SOUHLAS PACIENTA

s poskytnutím zdravotních služeb a provedením zdravotních výkonů a úkonů

Pacient:

identifikační štítek
pacientky

Druh výkonu: zástava laktace (tvorby mateřského mléka)

Informace pro pacientku:

Vážená pacientko,

bylo Vám navrženo / nebo Vámi vyžádáno zastavení laktace (tvorby mateřského mléka). Před vlastním výkonem s Vámi lékař/ka hovořil/a o účelu a možnostech zastavení laktace a seznámil/a Vás s možnými riziky a komplikacemi, abyste se mohla rozhodnout a dát k zástavě laktace svůj souhlas.

Účel, povaha, předpokládaný přínos zdravotního výkonu nebo služby:

Důvodů k zástavě laktace je několik: některé metabolické vady novorozence, některé infekční onemocnění matky, úmrtí novorozence, porod mrtvého plodu, potrat ve druhém trimestru, onemocnění prsu – těžký zánět prsu nebo stav po operaci prsu s narušením mlékovodu, těžké celkové onemocnění matky, užívání léků či drog, které přestupují do mléka a jsou pro novorozence nežádoucí, dítě k adopci, přání matky nekojit.

Vlastní provedení výkonu probíhá farmakologicky – jednorázovým či postupným užitím tablet (nejčastěji s účinnou látkou Carbegolin – firemní název Dostinex). Kromě toho se doporučuje prsy chladit a stahovat.

Přínos tohoto výkonu přímo souvisí s důvodem, proč laktaci zastavujeme: kojení novorozence s metabolickou vadou může novorozence i ohrozit na životě, některá infekční onemocnění matky také mohou ohrozit novorozence, těžký abscedující zánět prsu se bude lépe hojit po zástavě laktace, při narušení mlékovodu operací může být nemožné kojit (pozn.: prsní implantáty se většinou implantují pod mléčnou žlázu – nejsou tedy důvodem k zástavě laktace), vysoké metabolické nároky na tvorbu mléka nejsou žádoucí při celkovém těžkém onemocnění matky, některé léky nebo drogy mohou poškodit novorozence, tvorba mléka pokud matka jakýmkoliv způsobem přijde o novorozence je nesmyslná. Při prostém přání matky nekojit, bez jiného medicínského důvodu, musí být matka patřičně poučena o přínosech kojení, o které tímto přichází.

Předpokládané důsledky a následky zdravotního výkonu nebo služby:

Úplná a nevratná zástava tvorby mateřského mléka a tedy nemožnost kojit novorozence. Tím matka přichází o přirozené výhody kojení. Tvorba mléka se obnoví jedině po dalším porodu.

Výhody kojení:

- imunologické aspekty: zejména ochrana proti bakteriálním a virovým infekcím (hlavně respiračním a gastrointestinálním); pasivní ochrana především imunoglobuliny skupiny A; imunoregulační faktory (hormony, růstové faktory, bifidus faktor), které stimulují vývoj vlastních obranných mechanismů kojenice;
- optimální složení stravy, které umožňuje snadné trávení a vstřebávání živin; složení a množství mateřského mléka se mění podle potřeby dítěte; poskytování i trávicích enzymů (mléčné lipázy);
- vytváření pevné vazby mezi matkou a dítětem (bonding)
- výhody pro dítě: nižší výskyt zánětů středouší, gastroenteritid, nekrotizující enterokolitidy a infekcí dolních cest dýchacích, nižší výskyt alergií, syndromu náhlého úmrtí kojenců a v pozdějším věku nižší výskyt obezity, cukrovky 2. typu, vyššího krevního tlaku a hladiny cholesterolu
- výhody pro matku: snížení rizika diabetu mellitu 2. typu, nižší incidence nádorů prsu (až o 34%) a vaječnicků; kojení časně po porodu zvyšuje hladinu oxytocinu což snižuje poporodní ztrátu krve, vede k rychlejšímu zavinování dělohy, nedochází k menstruaci, tedy k ztrátám krve, kojení snižuje šanci na otěhotnění – ale není spolehlivou formou antikoncepce; kojící ženy rychleji dosahují své hmotnosti před těhotenstvím

Možná rizika spojená se zdravotním výkonem nebo službou:

Vychází z nežádoucích účinků léků, které na zástavu používáme. Může se jednat o: pocit na zvracení, zvracení, nechutenství, zvýšené pocení, bolesti hlavy, svalové křeče, zácpa, psychické změny – poruchy nálady, podrážděnost, poruchy koncentrace, nespavost, ortostatická hypotenze – sklon k nižšímu tlaku krve – všechny tyto nežádoucí účinky však bývají přechodné, rychle ustupující po dobrání léku.

Velice vzácně a zejména při dlouhodobém užívání těchto léků se mohou rozvinout plicní, perikardiální a retroperitoneální fibrotická zánětlivá onemocnění a srdeční chlopenní vady.

Informace, zda existuje jiná alternativa či více alternativ, kromě navržené zdravotní služby či výkonu, jaký je jejich možný přínos, důsledky a rizika a poučení o možnosti volby:

V případě prostého přání matky nekojit bez medicínského důvodu je nejlepší alternativou kojení nezavrhovat a pokračovat s ním.

Zástava laktace bez pomoci léků je možná, koneckonců k ní dochází fyziologicky po určité době u každého plně kojeného dítěte. Časně po porodu ji však nedoporučujeme – celý proces bude dlouhý, bolestivý a se zvýšeným rizikem infekce prsu. Zahrnuje chlazení a pevné stahování prsou, někdy se také doporučují bylinné čaje – máta, šalvěj.

Informace o možném omezení v obvyklém způsobu života, v pracovní schopnosti, zdravotní způsobilosti, po poskytnutí zdravotní služby nebo provedení zdravotního výkonu

Vychází z nežádoucích účinků léku: pro přechodné stavy nízkého tlaku krve či poruchu koncentrace se počas užívání léku na zástavu laktace nedoporučuje řídit či obsluhovat stroje, které vyžadují koncentraci.

Informace o léčebném režimu, preventivních opatřeních, která jsou vhodná, případně o potřebě poskytnutí dalších zdravotních služeb:

Doporučujeme prsy stahovat pevnou podprsenkou nebo bandáží, případně také chladit. Další zdravotní služby je třeba poskytnout pouze v případě závažných nežádoucích účinků léku na zástavu laktace nebo v případě selhání zástavy laktace. Obojí vyžaduje konzultaci a ev. vyšetření lékařem.

Prohlašuji,

- že jsem byla poučena o svém právu klást otázky a svobodně se rozhodnout, zda s navrženou zdravotní službou či zdravotním výkonem souhlasím či nikoli,
- že jsem lékařům nezamlčela žádné mně známé informace o mém zdravotním stavu, které by mohly nepříznivě ovlivnit moji léčbu nebo ohrozit mé okolí, zejména rozšířením přenosné choroby,
- že jsem byla informována, že svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb mohu odvolat. Byla jsem rovněž poučen/a, že odvolání není účinné, pokud již bylo započato provádění výkonu, jehož přerušení může způsobit vážné poškození mého zdraví nebo ohrožení mého života,
- že podaným informacím rozumím, nemám žádné další otázky, ani nejasnosti, a **vyslovuji svůj svobodný informovaný souhlas** s uvedenými zdravotními službami a výkony.

Současně vyslovuji souhlas s tím, aby byly provedeny i další zde neuvedené zákroky, výkony a poskytnuty další zdravotní služby, bude-li to potřebné pro ochranu mého života a zdraví a nebude-li možné vyžádat si další dodatečný informovaný souhlas. Beru na vědomí, že provedením zákroku, byť na náležité odborné úrovni, nemusí být dosaženo předpokládaného výsledku.

Podpis pacientky (zákonného zástupce):.....

Poznámky lékaře k rozhovoru s pacientkou:

V Písku,dne :..... Podpis lékaře :.....